పతఞ్జలి యోగ సూత్రాణి - ౧ (సమాధి పాద)

అథ సమాధిపాదః |

అథ యోగానుశాసనమ్ || ౧ ||

యోగశ్చిత్తవృత్తి నిరోధః || ౨ ||

తదా ద్రష్టుః స్వరూపేఽవస్థానమ్ || ౩ ||

వృత్తి సారూప్యమితరత్ర || ౪ ||

వృత్తయః పఞ్చతస్యః క్లిష్టాఽక్లిష్టాః || ౫ ||

ప్రమాణ విపర్యయ వికల్పా నిద్రా స్మృతయః || ౬ ||

ప్రత్యక్షానుమానాగమాః ప్రమాణాని || ౭ ||

విపర్యయో మిథ్యాజ్ఞానమతద్రూప ప్రతిష్టమ్ || ౮ ||

శబ్దజ్ఞానానుపాతీ వస్తుశూన్యో వికల్పః || ౯ ||

అభావ ప్రత్యయాలమ్బనా వృత్తిర్నిద్రా || ౧౦ ||

అనభూత విషయాసమ్ప్రమోషః స్మృతిః || ౧౧ ||

అభ్యాస వైరాగ్యాభ్యాం తన్నిరోధః || ౧౨ ||

తత్ర స్థితౌ యత్నోఽభ్యాసః || ౧౩ ||

స తు దీర్ఘకాల నైరన్తర్య సత్కారాసేవితో దృఢభూమిః || ౧౪ ||

దృష్టానుశ్రవిక విషయ వితృష్ణస్య వశీకారసఞ్జ్ఞా వైరాగ్యమ్ || ౧౫ ||

తత్పరం పురుషఖ్యాతే-ర్గుణవైతృష్ణామ్ || ౧౬ ||

వితర్క విచారానన్దాస్మితారూపానుగమాత్ సమ్ప్రజ్ఞాతః || ౧౭ ||

విరామప్రత్యయాభ్యాసపూర్వః సంస్కారశేషోఽనయః || ౧౮ ||

భవప్రత్యయో విదేహప్రకృతిలయానామ్ || ౧౯ ||

శ్రద్ధా వీర్య స్మృతి సమాధిప్రజ్ఞా పూర్వకః ఇతరేషామ్ || ౨౦ ||

తీవ్రసంవేగానామాసన్నః || ౨౧ ||

మృదుమధ్యాధిమాత్రత్వాత్తతోఽపి విశేషః || ౨౨ ||

ఈశ్వరప్రణిధానాద్వా || ౨౩ ||

క్లేశ కర్మ విపాకాశయైరపరామృష్టః పురుషవిశేష ఈశ్వరః || ౨౪ ||

తత్ర నిరతిశయం సర్వజ్ఞబీజమ్ || ౨౫ ||

స ఏషః పూర్వేషామపి గురుః కాలేనానవచ్ఛేదాత్ || ౨౬ ||

తస్య వాచకః ప్రణవః || ౨౭ ||

తజ్జపస్తదర్థభావనమ్ || ౨౮ ||

తతః ప్రత్యక్చేతనాధిగమోఽప్యన్తరాయాభావశ్చ || ౨౯ ||

వ్యాధి స్త్యాన సంశయ ప్రమాదాలస్యావిరతి భ్రాన్తి
దర్శనాలబ్ధభూమికత్వానవస్థితత్వాని చిత్తవిక్షేపస్తేఽన్తరాయాః || ౩౦ ||

దుఃఖ దౌర్మనస్యాఙ్గమేజయత్వ శ్వాసప్రశ్వాసా విక్షేపసహభువః || ౩౧ ||

తత్ప్రతిషేధార్థమేకతత్త్వాభ్యాసః || ౩౨ ||

మైత్రీ కరుణా ముదితోపేక్షాణాం సుఖ దుఃఖా పుణ్యాపుణ్య విషయాణామ్-
భావనాతశ్చిత్తప్రసాదనమ్ || ౩౩ ||

ప్రచ్ఛర్దన విధారణాభ్యాం వా ప్రాణస్య || ౩౪ ||

విషయవతీ వా ప్రవృత్తిరూత్పన్నా మనసః స్థితి నిబన్ధని || ౩౫ ||

విశోకా వా జ్యోతిష్మతీ || ౩౬ ||

వీతరాగ విషయం వా చిత్తమ్ || ౩౭ ||

స్వప్న నిద్రా జ్ఞానాలమ్బనం వా || ౩౮ ||

యథాభిమతధ్యానాద్వా || ౩౯ ||

పరమాణు పరమ మహత్త్వాన్తోఽస్య వశీకారః || ౪౦ ||

క్షీణవృత్తేరభిజాతస్యేవ మణేర్గ్రహీతృగ్రహణ గ్రాహ్యేషు తత్స్థ తదఞ్జనతా సమాపత్తిః || ౪౧ ||

తత్ర శబ్దార్థ జ్ఞాన వికల్పైః సఙ్కీర్ణా సవితర్కా సమాపత్తిః || ౪౨ ||

స్మృతి పరిశుద్ధౌ స్వరూప శూన్యేవార్థ మాత్రానిర్భాసా నిర్వితర్కా || ౪౩ ||

ఏతయైవ సవిచారా నిర్విచార చ సూక్ష్మవిషయా వ్యాఖ్యాతా || ౪౪ ||

సూక్ష్మ విషయత్వం చాలిఙ్గపర్యవసానమ్ || ౪౫ ||

తా ఏవ సబీజః సమాధిః || ౪౬ ||

నిర్విచార వైశారాధ్యేఽధ్యాత్మప్రసాదః || ౪౭ ||

ఋతమ్భరా తత్ర ప్రజ్ఞా || ౪౮ ||

శ్రుతానుమాన ప్రజ్ఞాభ్యామన్యవిషయా విశేషార్థత్వాత్ || ౪౯ ||

తజ్జః సంస్కారోఽన్యసంస్కార ప్రతిబన్ధీ || ౫౦ ||

తస్యాపి నిరోధే సర్వనిరోధాన్నిర్వాజస్సమాధిః || ౫౧ ||

ఇతి పాతఞ్జలయోగదర్శనే సమాధిపాదో నామ ప్రథమః పాదః |

Web Url: http://www.vignanam.org/veda/patanjali-yoga-sutras-1-samadhi-pada-shuddhatelugu.html